



Međunarodni sud za krivično  
gonjenje osoba odgovornih za  
teška kršenja međunarodnog  
humanitarnog prava počinjena  
na teritoriji bivše Jugoslavije  
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T  
Datum: 25. novembar 2009.  
Original: engleski

**PRED PRETRESNIM VIJEĆEM**

**U sastavu:** sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući  
sudija Howard Morrison  
sudija Melville Baird  
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

**Sekretar:** g. John Hocking

**Odluka od:** 25. novembra 2009.

**TUŽILAC**

protiv

**RADOVANA KARADŽIĆA**

**JAVNO**

---

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PONOVRNO RAZMATRANJE  
ODLUKE PO DRUGOM ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA FORMALNO PRIMANJE  
NA ZNANJE ČINJENICA O KOJIMA JE VEĆ PRESUĐENO**

---

**Tužilaštvo:**

g. Alan Tieger  
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

**Optuženi**

g. Radovan Karadžić

**Imenovani branilac**

g. Richard Harvey

**OVO PRETRESNO VIJEĆE** Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje Odluke po Drugom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno", podnesenom 19. oktobra 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

## **I. Proceduralni kontekst i argumenti**

1. Ovo Pretresno vijeće je 9. oktobra 2009. donijelo "Odluku po Drugom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno" (dalje u tekstu: Odluka), u kojoj je, između ostalog, odbilo formalno primiti na znanje više predloženih činjenica na osnovu toga što one nisu relevantne za tekući postupak.<sup>1</sup> Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) sada traži da Vijeće ponovo razmotri ovu Odluku u vezi sa sljedećim odbijenim činjenicama: 383–392, 399, 423–425, 427–484, 507, 508 i 513.<sup>2</sup>

2. Odbijene činjenice 383–392, 423–425 i 427–484 odnose se na događaje u Hrvatskoj, dok se odbijene činjenice 399, 507, 508 i 513 odnose na organe Savezne Republike Jugoslavije (dalje u tekstu: SRJ) i Srbije.<sup>3</sup> U vezi s prvim, tužilac tvrdi da je Vijeće pogrešno ograničilo obim onoga što se smatra relevantnim na činjenice koje su geografski povezane sa optužbama u Trećoj izmijenjenoj optužnici (dalje u tekstu: Optužnica). U vezi s drugim, tužilac tvrdi da je Vijeće pogrešno utvrdilo da su organi SRJ i Srbije irelevantni za optužbe protiv optuženog u ovom predmetu.<sup>4</sup>

3. Kako navodi tužilac, činjenice koje se odnose na Hrvatsku koje je Vijeće odbilo relevantne su za ovaj postupak, budući da pokazuju postojanje dosljednog obrasca ponašanja tako da se njima dokazuju teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava i predstavljaju vrstu dokaza koji su prihvatljivi na osnovu pravila 93 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) kako bi se pokazalo, na primjer, postojanje posebnog motiva, namjere i/ili plana. Tužilac zatim tvrdi da činjenice koje se odnose na Hrvatsku ukazuju na "sličan metod planiranja i provođenja sličnog cilja prisilnog etničkog razdvajanja kako u vezi sa Hrvatskom tako i u vezi s Bosnom i Hercegovinom". Pored toga,

---

<sup>1</sup> Odluka, par. 21–28.

<sup>2</sup> Zahtjev, par. 1.

<sup>3</sup> Zahtjev, Dodatak A.

optuženi i drugi navodni učesnici opšteg udruženog zločinačkog poduhvata za koji se optuženi tereti u Optužnici, odnosno Slobodan Milošević, Ratko Mladić, Vojislav Šešelj, Željko Ražnjatović (Arkan), Jovica Stanišić i Franko Simatović, bili su uključeni u planiranje i provođenje sličnog cilja u Hrvatskoj, da bi kasnije nastavili s istim ili sličnim u Bosni i Hercegovini. Zbog toga, tvrdi tužilac, odbijene činjenice kojima se dokazuje ranija umiješanost ovih pojedinaca u slično ranije ponašanje relevantne su za ovaj postupak i eventualno formulisanje opšteg udruženog zločinačkog poduhvata provedenog u Bosni i Hercegovini.<sup>5</sup> Tužilac takođe tvrdi da činjenice koje se odnose na Hrvatsku pružaju Vijeću korisne osnovne i kontekstualne informacije budući da je on u više navrata pokazao svoje poznavanje događaja u Hrvatskoj i podršku srpskoj strani u tom sukobu. Stoga, navedene činjenice, zajedno s izjavama optuženog koje se odnose na situaciju u Hrvatskoj, "odražavaju namjeru [optuženog] da učestvuje u [opštem udruženom zločinačkom poduhvatu] služeći se istim sredstvima i metodama kao što su one koje su primjenjene u Hrvatskoj".<sup>6</sup> Tužilac dalje tvrdi da korištenje činjenica o kojima je presuđeno u ovu svrhu ne bi bilo u koliziji s ograničenjem koje zabranjuje prihvatanje takvih činjenica kada se one odnose na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog, budući da je na tužiocu i dalje teret dokazivanja, sredstvima koja nisu formalno primanje na znanje, da je optuženi u ovom predmetu posjedovao znanje o tim činjenicama.<sup>7</sup>

4. Kada je riječ o odbijenim činjenicama koje se odnose na organe SRJ i Srbije, tužilac tvrdi da bi njihova relevantnost bila očigledna Vijeću da ih je posmatralo zajedno, a ne izolovano. To zbog toga što odbijene činjenice 507, 508 i 513 opisuju podršku koju je SRJ pružala vojsci bosanskih Srba, dok odbijena činjenica 399 i prihvaćena činjenica 506 pokazuju vezu između SRJ "pod potpunom dominacijom Srba" i navodnih učesnika u opštem udruženom zločinačkom poduhvatu.<sup>8</sup>

5. Najzad, alternativno, tužilac tvrdi da bi bila izazvana nepravda ako bi Vijeće odbilo da ponovo razmotri svoju odluku prema kojoj su gorenavedene predložene činjenice irelevantne za Optužnicu, budući da tužiočeva teza protiv optuženog "neće obuhvatiti cjelokupan opseg i

---

<sup>4</sup> Zahtjev, par. 3–4.

<sup>5</sup> Zahtjev, par. 6–12.

<sup>6</sup> Zahtjev, par. 13.

<sup>7</sup> Zahtjev, par. 14.

<sup>8</sup> Zahtjev, par. 15–16.

karakter zločinačkog poduhvata u kom je [optuženi] učestvovao, zbog čega će na nepravičan način biti suočen s nizom neutemeljenih tvrdnji koje bi [optuženi] mogao iznijeti".<sup>9</sup>

6. Optuženi nije odgovorio na Zahtjev.

## II. Mjerodavno pravo

7. Pravilnik ne sadrži nijednu odredbu u vezi sa zahtjevima za ponovno razmatranje, koji su produkt prakse Međunarodnog suda i dopustivi su samo pod određenim uslovima.<sup>10</sup> Međutim, Žalbeno vijeće je definitivno formulisalo pravni standard za ponovno razmatranje neke odluke kako slijedi: "[V]jeća imaju inherentno diskreciono ovlašćenje da preispituju ranije donete inderlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda'".<sup>11</sup> Stoga, strana u postupku koja podnosi zahtjev ima obavezu da uvjeri Vijeće u postojanje očigledne greške u rezonovanju ili u postojanje posebnih okolnosti koje opravdavaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda.<sup>12</sup>

## III. Diskusija

8. Tužilac nije pokazao očiglednu grešku u rezonovanju u Odluci Vijeća, uprkos svom razjašnjenju u vezi s relevantnošću određenih predloženih činjenica. U prilog svom Zahtjevu, tužilac upućuje na niz odluka, uključujući odluku koju je donijelo Žalbeno vijeće u predmetu *Dragomir Milošević*, u kojoj je konstatovalo da su činjenice o kojima je presuđeno koje se tiču perioda koji nije obuhvaćen optužnicom nego je vezan za kampanju sličnih krivičnih djela koja su počinjena prije tog perioda relevantne za činjenice u tom predmetu i da stoga mogu biti formalno primljene na znanje.<sup>13</sup> Međutim, ova odluka ne ukazuje na neku

---

<sup>9</sup> Zahtjev, par. 5.

<sup>10</sup> *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Prlić*), str. 2.

<sup>11</sup> *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje Odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., par. 25, fusnota 40 (gdje se citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005., par. 203-204); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po "Zahtjevu žalioca za ponovno razmatranje Odluke od 4. aprila iz razloga materijalne greške", 14. juni 2006., par. 2.

<sup>12</sup> *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004., str. 2; v. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i Nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009., str. 2; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Prlić*, str. 3.

<sup>13</sup> *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-AR73.1, Odluka po interlokutornim žalbama na Odluku Pretresnog vijeća po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i tužiočevom katalogu činjenica o kojima su se strane složile, 26. juni 2007., par. 14, 16.

očiglednu grešku u rezonovanju ovog Vijeća u njegovoj prethodnoj odluci, nego samo upućuje na zaključak da Pretresno vijeće *može* formalno da primi na znanje slične činjenice u sličnim okolnostima. Pored toga, odluka u predmetu *Dragomir Milošević* razlikuje se kada je riječ o činjenicama, budući da je veza u tom predmetu, između krivičnih djela za koja se teretio optuženi i krivičnih djela koja je ranije počinio njegov prethodnik, po svemu sudeći bila čvršća od veze koja se navodi u ovom predmetu, veze između krivičnih djela počinjenih u Hrvatskoj i onih za koja se navodi da su počinjena u Bosni i Hercegovini. Na primjer, i ranija krivična djela i krivična djela koja se navode u optužnici protiv Dragomira Miloševića, bila su ne samo identična po prirodi nego su počinjena na istoj teritoriji, u gradu Sarajevu i njegovoj okolini. Međutim, u ovom slučaju, krivična djela u Hrvatskoj geografski su i vremenski udaljena od krivičnih djela koja se navode protiv optuženog.

9. Tužilac se nastoji osloniti na niz drugih odluka za koje tvrdi da predstavljaju ilustraciju toga da činjenice koje se formalno primaju na znanje mogu uključivati pitanja koja izlaze iz geografskog okvira optužnice tamo gdje se ta pitanja odnose na dosljedan obrazac ponašanja relevantan za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Međutim, Vijeće napominje da se nijedna od tih odluka nije ticala formalnog primanja na znanje nego prihvatanja dokaza na druge načine. Shodno tome, u svima osim jedne,<sup>14</sup> u pitanju je bilo ili to da li se radilo o ranijim djelima i ponašanju optuženog ili se pak radilo o svrsi i metodama opšteg udruženog poduhvata koji se stvarno stavlja na teret u optužnici.<sup>15</sup> S druge strane, u ovom slučaju, predložene činjenice se ne tiču ni djela ni ponašanja ovog konkretnog optuženog niti svrhe i metoda opšteg udruženog zločinačkog poduhvata za koji se navodi njegovo učestvovanje. Shodno tome, kada je riječ o činjenicama u vezi s Hrvatskom, tužilac nije pokazao očiglednu grešku u rezonovanju Vijeća.

10. Kada je riječ o ostalim predloženim činjenicama koje se uglavnom tiču podrške koju je SRJ pružala bosanskim Srbima, Vijeće ponovo nije uvjereno argumentima tužioca. Bez obzira da li su te činjenice razmatrane kolektivno ili pojedinačno, Vijeće ostaje pri stavu da one nisu relevantne za tezu protiv ovog optuženog.

---

<sup>14</sup> U predmetu *Gotovina*, Pretresno vijeće je prihvatilo dokaze koji izlaze iz vremenskog i geografskog okvira optužnice, ali je to učinilo u skladu s pravilom 92bis na osnovu toga što su oni ispunjavali uslove iz tog pravila, budući da su pružali "u određenoj mjeri povijesni, politički i vojni kontekst koji je također relevantan za razumijevanje događaja" navedenih u optužnici. V. *Tužilac protiv Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, Odluka po zahtjevu okrivljenog Ante Gotovine za prihvatanje izjave jednog svjedoka na temelju pravila 92bis, 16. septembar 2009.

<sup>15</sup> V. npr. *Tužilac protiv Kupreškića i drugih*, predmet br. IT-95-16-A, Drugostepena presuda, par. 321; *Tužilac protiv Strugara*, predmet br. IT-01-42-T, Odluka po prigovoru odbrane na uvodnu reč optužbe u vezi sa

11. Pošto je odlučilo da neće ponovo razmatrati svoju Odluku na osnovu prvog kriterijuma testa za ponovno razmatranje, Vijeće takođe ne prihvata tvrdnju da bi to što je odbilo da formalno primi na znanje navedene predložene činjenice o kojima je presuđeno rezultiralo nepravdom, tako da bi trebalo ponovo razmotriti preostale dijelove svoje Odluke. Prvo, treba imati na umu da Odluka ne sprečava tužioca da iznese dokaze kojima stvarno raspolaže u vezi s činjenicama koje nisu formalno primljene na znanje. Provjera koju je razvila praksa Međunarodnog suda u vezi s formalnim primanjem na znanje je stroga i, u sadašnjim okolnostima, Vijeće mora analizirati uslov relevantnosti da bi moglo iskoristiti priliku da razmotri bilo koji dokaz na suđenju. Kada se formalno primanje na znanje nekih činjenica o kojima je presuđeno uskraćuje zbog toga što nije viđeno da je uslov relevantnosti ispunjen, postoje drugi načini na koje strana u postupku koja traži formalno primanje na znanje može predočavati svoje dokaze. Drugim riječima, činjenica da tužilac nije zadovoljio ovaj kriterijum u vezi s odbijenim činjenicama ne sprečava dokazivanje tih činjenica na suđenju, ukoliko tužilac smatra da je potrebno izvesti dokaze kako bi to učinilo i ukoliko ti dokazi zadovoljavaju kriterijume iz pravila 89 Pravilnika. Drugo, argument tužioca da bi Odluka dovela do neshvatanja punog obima i karaktera udruženog zločinačkog poduhvata u kom je učestvovao optuženi, i tako dovela do toga da tužilac bude "na nepravičan način suočen s nizom neutemeljenih tvrdnji" optuženog, nije valjan. Na kraju krajeva, za očekivati je da bilo koja strana u postupku kojoj Vijeće odbije zahtjev da neki dokaz bude formalno primljen na znanje ili da bude predložen osjećala bi se na ovaj ili onaj način suočena s nizom tvrdnji druge strane. Međutim, to nije vrsta "nepravde" koju bi Vijeće trebalo imati u vidu prilikom odlučivanja o tome hoće li ponovo razmotriti neku od svojih odluka.

---

prihvatljivošću dokaza, 22. januar 2004.; *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-AR73.7, Odluka po žalbi na usmenu odluku Pretresnog veća od 9. januara 2008., 11. mart 2008.

**IV. Dispozitiv**

12. Shodno tome, na osnovu pravila 54 i 94 Pravilnika, Vijeće ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/  
sudija O-Gon Kwon,  
predsjedavajući

Dana 25. novembra 2009.  
U Haagu,  
Nizozemska

**[pečat Međunarodnog suda]**